

1 Жоспарлы сақтандыруды ұйымдастырудың ғылыми негіздері.

а) Жоспарлы сақтандыру шараларын ұйымдастырудағы түсініктеме және оның мақсаты.

б) Жұқпалы емес ішкі аурулардан жалпы және жеке сақтандыру.

в) Диспансеризацияның шарш-да??? жалпы сақтандыру әдісі ретінде қолдану.

Жалпы сақтандыру дегеніміз – зоотехникалық мал дәрігерлік шараларды жүйелі жүргізу арқасында конституциясы берік, зат алмасуы, резистенттілігі жоғары және өнімділігі мол мал тобын құру.

Диспансеризация дегеніміз – бұл бағытталған диагностикалық емдік – сақтандыру шараларын жүргізу нәтижесінде ауру малдың ерте субклиникалық және клиникалық белгілерін таба білу, малдарды аурудан сақтандыру және оларды емдеу болып табылады.

Диспансерлік тексеру бойынша шар-да ұйымдау, зоотехникалық, сақтандыру және емдік шаралар жүргізіледі. Диспансеризация жылына 2 рет жүргізіледі күзде және көктемде.

Диспансеризация шаралар: жануарларды клиникалық, лабораториялық (қан, несеп, сүт т.б.) зерттеулер, азықтандыру, қора-жайдың және жануарды пайдалануда жағдайын талдау.

Ішкі ауруларды емдеудің жалпы принциптері, әдістері.

Емдеудің негізгі жануарлардың толық жазылуы, өнімділігін қалпына келтіру және таза, зиянсыз жоғарғы өнім алу.

Заманауи терапияның негізгі принциптері:

- а) профилактикалық;
- б) физиологиялық- ағзаның қорғаныс қызметін жоғарылауға, улы заттарды ыдыратуға қарсы тұруына жоғары бағытталған;
- в) кешенді;
- г) белсенді және экономикалық бағыттағы;

Жүрек – қан тамыр жүйесінің аурулары
Жүрек қан тамыр жүйесінің аурулары 4
топқа бөлінеді:

1. Перикард аурулары
2. Миокард аурулары
3. Эндокард аурулары және жүрек ақаулары
4. Қан тамырларының аурулары

Жануарларда көбінесе жарақаттанған
перикардит және миокардоз кездеседі.

1. Перикардит – жүрек қабының қабынуы –
Өтуі: жіті жіне созылмалы себебіне
байланысты : жарақатты туындаған(аусыл,
туберкулез, тілме, оба, плеврит)

Патогенезі: жүрек қабының қуысында
жиналған экссудат коронарлық тамырды
қысады, сол себепті жүрек етінің қоректенуі
бұзылады. Үлкен қан шеңберінде қан
іркілгенділіктен қан тамырларының
қабырғасы кеңейеді, соның салдарынан ағза
жасушаларында трансудация болады.
(Шемен)

Жүрек бұлшық етінің аурулары

- а) миокардиодистрофия;
- б) миокардиодегенерация;
- в) миокардит

Миокардит- жануарларда жіті инфекциялық-интоксикациялық сипаттағы аурудың салдарынан дамиды. Клиникалық белгілері: Жүрек соғысы жиілейді, бұлшық ет тонусы төмендейді, мал әлсірейді, шеткі қан айналымы бұзылады. Миокард жіті өтеді.

Миокардиттің емі: малды тыныштықта ұстап, әр 2-3 сағатта камфора майын егу керек.

Артериялық қысым төмендегенде күніне 1 рет кофеин егу қажет. 40% глюкоза ерітеді.

Миокард дистрофиясы- азықтандырудың ұзақ уақыт бұзылуынан дамидын созылмалы және жіті түрдегі азықтық уланудан, инвазиялық токсикоз кезінде дамуы. Созылмалы түрде өтеді

Эндокардит – ірінді процесстермен дамидын аурулардың салдарынан пайда болады. (эндометрит, пневмония, колибактериоз, пастереллез, тілме)

Клиникалық белгілеріне байланысты: систолла, диастоллалық шулар пайда болуы. Пульс жиі, әлсіз және аритмиялық байыпты. Үлкен және кіші қан айналымында іркілулер пайда болады.

